

DE VERVOEGING IN O.Tk.T., O.T.T. en O.V.T.

1. Op het bord bovenaan een strook in drie kleuren. Links groen, midden geel, rechts rood (of andere kleuren).

In de kleurstroken staan de titels:

In de groene strook: O.Tk.T.

In de gele strook: O.T.T.

In de rode strook: O.Tk.T.

Vlak onder de kleurstrook staan de volgende ondertitels:

PLANNEN - TOERIST - VERTELLEN

Voorbeeld:

Een woordje uitleg hierbij:

We willen op reis gaan als toerist.

Eerst moeten we plannen (toekomst),
dan zijn we als toerist op reis (tegenwoordig) en
terug thuis gaan we erover vertellen (verleden).

Onder elke kleurstrook komt nu de vervoeging van een werkwoord naar keuze. Op het bord geven we één voorbeeld. In hun schrift vervoegen de kinderen enkele werkwoorden naar keuze. Op het bord kan elke tijd in de gepaste kleur staan. De kinderen schrijven liefst met vulpen, maar kunnen rondom elke vervoeging een zachte kleur aanbrengen. Zij hoeven niet dezelfde kleuren te gebruiken als op het bord.

Voorbeeld met het werkwoord **BEZOEKEN**

Ik zal bezoeken

ik bezoek

ik bezocht

Jij zult bezoeken – zul jij bezoeken

jij bezoekt – bezoek jij

jij bezocht

Hij zal bezoeken

hij bezoekt

hij bezocht

Wij zullen bezoeken

wij bezoeken

wij bezochten

Jullie zullen bezoeken

jullie bezoeken

jullie bezochten

Zij zullen bezoeken

zij bezoeken

zij bezochten

2. De kinderen kiezen een aantal werkwoorden die ze in de drie tijden vervoegen zoals in het voorbeeld. Eerst schrijven ze alleen de 1e persoon enkelvoud van elke tijd. Dit laten ze dan controleren door een ander kind of door de leerkracht. Daarna kunnen ze de vervoegingen afwerken.

Waarschijnlijk zullen er her en der problemen opduiken (bv. zwakke werkwoorden waarvan de stam op t of d eindigt). Die worden dan individueel behandeld.

Nu eens kiezen de kinderen in de o.t.k.t. 2e persoon enkelvoud voor **zult** en dan weer voor **zal**, zodat beide vormen regelmatig geoefend worden.

3. Een halfuur vóór het einde van de les overlopen leerkracht en leerlingen samen enkele vervoegingen.

Dan komt de vraag: WAT VALT ER OP?

Mogelijke antwoorden:

In de o.t.k.t. 2e persoon enkelvoud: zal of zult. Bij de inversie is het zal of zul (zult verliest de eind-t bij inversie)

In de o.t.t. 2e persoon en 3e persoon eindigt het werkwoord op een –t. Behalve bij de inversie.

In de o.t.t. zijn de 1e, 2e en 3e persoon meervoud hetzelfde als de noemvorm.

In de o.t.k.t. is het werkwoord altijd in de noemvorm. Het hulpwerkwoord alleen in de 1e, 2e en 3e persoon meervoud.

In de o.t.t. is de 1e persoon enkelvoud hetzelfde als de stam van het werkwoord.

4. WAT ZIEN WE in de O.T.T.?

1e persoon enkv. => stam

2e persoon enkv. => stam + t (bij inversie alleen de stam)

3e persoon enkv. => stam + t

1e persoon mv. => noemvorm (of stam + en)

2e persoon mv. => noemvorm (of stam + en)

3e persoon mv. => noemvorm (of stam + en)

5. WAT ZIEN WE IN DE O.V.T.?

1e, 2e en 3e persoon enkv. => stam in de verleden tijd.

1e, 2e en 3e persoon mv. => stam in de verleden tijd + en

Maar er zijn ook werkwoorden die in de o.v.t. een andere uitgang hebben.

1e, 2e en 3e persoon enkv. => stam + de

1e, 2e en 3e persoon mv. => stam + den

En er zijn werkwoorden die in de o.v.t. een uitgang op –te/ –ten hebben.
(Nu nog geen verklaring geven, die komt later. Nu alleen vaststellen dat dit zo is).

6. WAT ZIEN WE IN DE O.Tk.T.?

Het werkwoord blijft de hele tijd in de noemvorm.

Het hulpwerkwoord in het enkelvoud is: zal – zult – zal of zal – zal – zal.

Het hulpwerkwoord in het meervoud is: zullen – zullen – zullen.

7. IN HET MEERVOUD hebben de 1e, 2e en 3e PERSOON dezelfde vorm van het werkwoord.

In de o.v.t. zien we in het ENKELVOUD ook driemaal dezelfde vorm.

In de o.tk.t. is het driemaal hetzelfde in het enkelvoud als we voor de 2e persoon “zal” gebruiken.

Het is niet nodig om driemaal hetzelfde op te schrijven als we een werkwoord vervoegen. Het kan dus ook op de volgende manier:

o.t.t.	ik bezoek		o.v.t.	ik	} bezocht
	jij bezoekt - bezoek jij.			jij	
	hij bezoekt			hij	
	wij	} bezoeken		wij	} bezochten
	jullie				
	zij				
				jullie	
				zij	

In de o.tk.t. zijn er twee mogelijkheden:

ik zal bezoeken		en	ik	} zal bezoeken
jij zult bezoeken - zul jij bezoeken			jij	
hij zal bezoeken			hij	
wij	} zullen bezoeken		wij	} zullen bezoeken
jullie				
zij				
			zij	

Als we de vervoeging mondeling oefenen, zeggen we elke persoon apart.

Dus niet: ‘wij-jullie-zij bezoeken’, maar: ‘wij bezoeken, jullie bezoeken, zij bezoeken’.

De volgende dagen volgen er mondelinge en schriftelijke herhalingen over deze drie vervoegingen, en schrijven de kinderen deze vervoegingen zoals hierboven aangegeven is.

De laatste 15 minuten van deze periodeles volgt er weer redekundige en taalkundige ontleding zoals de vorige dagen (zie de teksten over o.t.t. en o.v.t.).